

KARDIOMIOCITA SEJTVONAL EREDETŰ EXTRACELLULÁRIS VEZIKULÁK VIZSGÁLATA

Koncz Anna¹, Németh Krisztina¹, Turiák Lilla³, Lőrincz Péter², Buzás Edit^{1,4,5}, Visnovitz Tamás¹

¹ Semmelweis Egyetem, Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet, Budapest;

² Eötvös Loránd Egyetem, Anatómiai, Sejt- és Fejlődésbiológiai Tanszék, Budapest;

³ ELKH-TTK, Szerves Kémiai Intézet, MS Proteomikai Kutatócsoport, Budapest;

⁴ HCEMM-SU Extracellular Vesicle Research Group, Budapest;

⁵ ELKH-SE Immun-Proteogenomikai Extracelluláris Vezikula Kutatócsoport, Budapest

Bevezetés: Az EV-k membránnal határolt, önmaguk megsokszorozására képtelen, sejten kívüli részecskék, melyeket minden élő sejt, így a kardiomiocita sejtek is kibocsájtanak. Az EV-k aktív szerepet játszanak az intercelluláris kommunikációban, és információt szolgáltatnak a sejt fiziológiai állapotáról, így az egyik legintenzívebben kutatott tudományos célponttá váltak. A szív eredetű EV-k vizsgálata új terápiás és diagnosztikai alkalmazások megjelenéséhez vezethet.

A primer szívizomsejtek EV-i nem, vagy csak erős korlátok között vizsgálhatók. Munkánk során a leggyakrabban használt *in vitro* kardiomiocita modellsejteket (AC16 (humán), H9c2 (patkány) és HL-1 (egér)) együtt vizsgáltuk normoxiás és hypoxiás körülmények között.

Módszerek: Kontroll és hypoxia kezelésen átesett sejtek EV frakcióit differenciál centrifugálás segítségével dúsítottuk, majd azok fehérje- és lipid-tartalmát tömegspektrometriával tanulmányoztuk. Az nagy áteresztőképességű módszerekkel kapott eredményeket, fehérje marker jelölteket FACS, Western blot és immun-TEM segítségével vizsgáltuk tovább. Az ENPL EV-k útján történő sejtek közötti átadását endoplazmin (ENPL)-GFP fúziós fehérjét kifejező sejtek segítségével követtük nyomon.

Eredmények: A három kardiomiocita modell sejtvonal által kibocsájtott EV-eket összehasonlító tanulmány ismereteink szerint még nem született. A proteomikai eredmények mind a három sejtvonalban ENPL jelenlétét mutatták ki. Western blot és áramlási citometria segítségével is sikerült igazolnunk az ENPL extracelluláris vezikulákban való megjelenését. Az ENPL-GFP-t expresszáló sejtek esetén igazoltuk az ENPL tartalmú EV-k kibocsájtását, és azok környező sejtek általi felvételét.

Következtetés: Vizsgálataink alapján mindhárom sejtvonal kibocsájt ENPL tartalmú EV-eket. Ezek bár nem használhatók hypoxia markerként, azonban kardioprotektív szerepet játszhatnak a hypoxia során kialakuló ER stressz csökkentése révén.

EV – extracelluláris vezikula, ENPL- endoplazmin